

ŞALOM

Dergi

160. SAYI

ATATÜRK
sevdalısı
Prof. Dr.
Ülker Öneş

SUSUZLUK
KAPIMIZDA

Bir direniştir
YAŞAMAK

"Kurganlar"
Bozkırın
sessiz
tanıkları

Karanlığı
delen ışık

Batık bir
geminin hikâyesi

Nerede o
eski hırsızlar!

NEŞE BİR SEÇİMDİR

KAYNAĞI İSE SEN

Gıla
Şeriteioğlu

“Homo homini lupus” –insan

insanın kurdu- cümlesi, bu çağın en çıplak gerçeği değil mi? Birbirini köşeye sıkıştıran, acımasız rekabetin içine atan, yalnızca güçlü olanın ayakta kalmasına izin veren bir düzen kurmadık mı?

Bu satırlarımda Lewis Carroll’un yazdığı *Alis Harikalar Diyarında*

adlı romanındaki karakterlerden biri olan eşsiz bir kuştan – Dodo’ dan söz etmeyi seçtim:

Güney Afrika ülkesi Mauritius adasının sembolü, bir zamanlar topraklarında yaşamış Dodo kuşu... 15. Yüzyıl sonlarında ada

toprakları insanlar tarafından keşfedildiğinde kanatları uçmaya elverişsiz, ağırkanlı Dodo’lar, zorluklarla tanıştı. Onlar hakkında ilk kez 1598’de söz eden, adayı uğrak yapan Hollandalı denizcilerdi. Güvercingiller familyasından, uçamayan bir kuş... insana güvenen, kendini savunmayı bilmeyen bir masumiyetin sembolü! Artık soyu tükenmiş, uysal bir kuş türü olan Dodo, daha çok eti için avlanmış. Dodo’lar çok akıllı yaratıklar değildi ve insanlara kolayca yakalandı. Gemilerle adaya taşınan kedi, köpek ve domuzlar Dodo yumurtalarını mahvetti. Okyanustan gelen tehditlere yanıt vermekte yavaş oldukları için, adaya ulaşan insanlardan hiç korkmadıkları için, sahile ulaşan aç Felemenk denizciler tarafından yeniliyorlardı. 300 yıldan beri tamamen tükenen Dodo soyu, 17. yüzyılın sonunda tükenişin simgesi oldu. Masumiyetinin bedelini varoluşuyla ödeyen Dodo ile birlikte Mauritius’un tüm ekosisteminin de bozulmuş olduğunu tahmin etmek zor değil. Evet, insan onu yok etti! Onu yok eden ise sadece açgözlü avcılar değil, insanın sınırsız arzuları ve sorumsuzluğu.

Dodo ve Alis Harikalar Diyarında

Şimdilerde bilim dünyası, ‘Colossal Bioscience’ şirketi genetik mühendisliğin sınırlarını zorlayarak masumiyet sembolü Dodo kuşunu yeniden yaratabileceğini söylüyor. Ünlülerin bağışlarından oluşan 120 milyon dolarlık bir fonla, insanlık tarihinin en hızlı yok edilen türü Dodo’yu 2030’da belki de yeniden aramızda görebileceğiz.

Son günlerde merakla izlediğim bu haber, kanımca, mucize ile utancı aynı anda içinde barındırıyor. Çünkü bu girişim, insana şu soruyu sorduruyor: Biz yok ettiğimiz şeyi geri getirebilir miyiz, yoksa sadece kendi vicdanımızı avutmaya mı çalışıyoruz? İnsan eliyle tükenen Dodo soyu, asırlar sonra

insan emeğiyle tekrar doğabilecek mi, yoksa bilim kurgu konusu olarak mı kalacak, bilemiyorum. Dodo öyküsünün bana anlattığı: “Güçsüzün barınmadığı yerde güçlü’nün de varlığı anlamsız...” Bilimin Dodo’yu diriltme çabası, belki de aslında insana ayna tutuyor. Kaybettiğimiz şey sadece bir kuş değil; kaybettiğimiz şey şefkat, denge, ılımlı ve birlikte yaşama bilinci...

Evet, günümüzde masumiyetimizi yitirdik ve elbette korkusuz bir masumiyet taşıyan Dodo gibi davranmıyoruz, tam tersine, birbirimizi köşeye sıkıştırıyoruz. “İnsan insanın kurdudur” sözü hiç bu kadar karşılık bulmamıştı. Belki de mesele, Dodo’yu geri getirmek değil; onun yok oluşuyla kaybettiğimiz insanı yanımızda tekrar geri bulmak. Eğer kendi içimizdeki kurdu susturamazsak, yeniden doğan Dodo da bu dünyada yaşayamaz. İnanıyorum ki, gerçek mucize, masumiyetin yeniden nefes alabileceği bir düzen kurmak olacak. Çünkü Dodo yeniden dirildiğinde değil, insan insana dost olduğunda hayata dönecek.

Suzan Nana Tarablus

ÇİZGİ DIŞI

İRVİN MANDEL

Dergi

ŞALOM

Gözlem Gazetecilik Basın ve Yayın A.Ş. adına
İmtiyaz Sahibi
Silven Silvyo Ovadya

Genel Yayın Yönetmeni
Suzan Nana Tarabluş

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Verda Gümüşgerdan

Editör: Gila Erbeş

Yazarlar: Ester Almelek, Viktor Apalaçi,
Beki S. Demarküz, Lolita N. Haleva,
Evren Hergül, Ceki Kazmir, Nermin Ketenci,
Renan Koen, Moris Levi, Emel Mizrahi,
İvo Molinas, Mirey Nası, Feride Petilon,
Süzet M. Sidi, Dr. Ömür Tanyel,
Elena K. Uygan, Tina Varon,
Sara Yanarocak, Aylin Yengin

Çizer: İrvin Mandel

Reklam Koordinatörü: Edna Sarfati

Reklam Direktörü: Roza Kutiel

Reklam Pazarlama Uzmanı: Özgün Levi

Görsel Yönetmen: Bella Parlakşımşek

Kapak Fotoğrafı:
Teri Erbeş

Yönetim Yeri / Abonman

Meşrutiyet Mah. Halaskargazi Cad. Maya Apt.
No:94 D: 20-21-22 Osmanbey ŞİŞLİ / İstanbul
T: (0212) 231 92 82 - 240 41 44 F: (0212) 231 92 83

Basıldığı Yer

Kültür Sanat Basımevi Litros Yolu 2.Matbaacılar
Sit. ZB7-ZB11 Zeytinburnu / İstanbul
T: 0212 674 00 21-29-46 www.kulturbasim.com

Yayın Türü Yaygın - Süreli

SEÇKİN KİTAPÇILARDA SATILMAKTADIR.

<http://dergi.salom.com.tr/>

Gergedan Kitabevi

Bağdat Cad. No:268/A Cadebostan-İstanbul
66 27 350 (0216)

Remzi Kitabevi Akmerkez

Akmerkez E 3 Blok Etiler-İstanbul (0212) 282 25 75

Remzi Kitabevi Rumeli

Rumeli Cad. No:44 Şişli-İstanbul (0212) 234 54 75

Büyükkada Kitapçısı

İskele Girişi No:2 Büyükkada-İstanbul
25 60 382 (0216)

ŞALOM GAZETESİ ABONELERİNE ÜCRETSİZDİR

Yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarlara aittir.

İçindekiler

6 KAPAK HİKÂYESİ Mirey Nası
Neşe bir seçimdir Kaynağı ise Sen

12 PORTRE Lolita Nahmias Haleva
Atatürk sevdalısı duayen hekim
Prof. Dr. Ülker Öneş

16 YAŞAM İvo Molinas
Susuzluk kapımızda

18 ARAŞTIRMA Nermin Ketenci
Karanlığı delen ışık

22 ARAŞTIRMA Emel Mizrahi
Batık bir geminin hikâyesi

26 ARAŞTIRMA
Elena Kovaçi Uygan
Nerede o eski hırsızlar!

30 HABER
ABD'nin sınır dışı
ettiği bilim insanı Çin'i
uzaya nasıl taşıdı?

32 GEZGİN Suzan Nana Tarabulus – Güney Sibirya Kurganları

40 HABER Renan Koen – Kültürel Mirası Koruma Derneği'nin üç projesi

42 AKLIMDAKİLER Süzet M. Sidi
Bir direniştir yaşamak...

50 YORUM Moris Levi
Karanlık resimler ve Siyah Öyküler

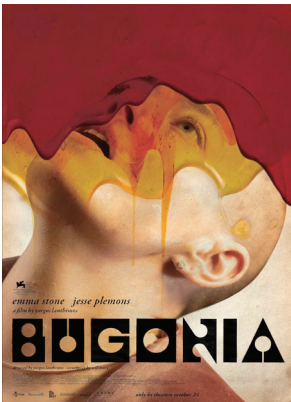
53 HABER
18. İstanbul Bienali'nin ışığı Tepta'dan!

58 ARAŞTIRMA Tina Varon – Hello Kitty

60 SANAT Ester Almelek
Bir sanat adası Naoshima

62 EZOTERİZM

Beki Sallacan
Demarküz
Ahit Sandığı

64 SİNEMA Viktor Apalaçi
Filmekimi geride kaldı

42

36 KÜLTÜR
Ceki Kazmir
Bahailer

46

PORTRE
Sara Yanarocak
Ayn Rand

54 INCELEME

Feride Petilon
Evimin kalesi
penceremdir

68 SAĞLIK Dr. Ömür Tanyel
Kadınların sessiz fırtınası

70

YEMEK SÖZLÜĞÜ

Evren Hergül
Sanattan
gastronomiye
göçlerin izleri

71

HABER

Arnavutluk'ta
yapay zekâ
bakan olarak
atandı

72

AJANDA'M

Aylin Yengin
Kasım; Sanat'ın
sessiz çağrısı